

GIFTIG!

Afgelopen herfst maakten enkele natuurorganisaties bekend dat zij voortaan in hun terreinen het plukken van paddenstoelen voor eigen gebruik toestaan. Hoewel dit neerkwam op een legalisering van wat in de praktijk al gebeurde, zorgde het voor enige ophef in de media. Ook binnen de NMV leidde het tot een hernieuwde discussie over dit onderwerp. Een van de reacties was dat de kans op vergiftigingsgevallen toeneemt naarmate meer mensen paddenstoelen voor de pot verzamelen. Dat is zeker waar, want nogal wat mensen hebben een matig ontwikkeld onderscheidingsvermogen, in ieder geval waar het paddenstoelen betreft. Daarbij zijn sommigen ook nog eens behoorlijk eigenwijs. Hier een voorbeeld.

Zo'n vijftien jaar geleden logeerde ik met mijn vrouw een paar dagen bij haar zusster die in Midden-Frankrijk een huis had gehuurd. In een bijgebouw zaten nog twee Nederlandse stellen. De man van het jongste stel was meteen heel geïnteresseerd toen hij hoorde dat ik wat van paddenstoelen afwist. Het was augustus en er was net voldoende regen gevallen om de eerste boleten de grond uit te lokken. Dus ben ik met hem wat heksenboleten gaan plukken en leerde hem dat er geen giftige boleten bestaan behalve de Satansboleet, terwijl de Bittere boleet oneetbaar is. De simpelheid hiervan sprak de jongeman erg aan en hij ging meteen aan de slag om een lekkere maaltijd te bereiden. Zijn enthousiasme had aanstekelijk gewerkt op het oudere echtpaar, want de volgende ochtend zag ik op een tafeltje voor hun appartement een enorme berg boleten. Die gulzigheid irriteerde me en toen ik de kans kreeg, sprak ik de vrouw aan om te vragen wat ze met al die paddenstoelen gingen doen. Ze wilden ze drogen. Ik bekeek de berg. Behalve heksenboleten zaten er ook berkenboleten tussen en twee enorme exemplaren van een soort die ik niet thuis kon brengen. Ze hadden felrode poriën en leken wel iets op de Satansboleet. Ik zei de vrouw dat ik deze niet kende en dat, als ik hun was, ik deze soort niet zou eten. De man liet zich niet zien.

De volgende morgen was ik het voorval vergeten. Tot mijn schoonzuster kwam vertellen dat het oudere echtpaar de hele nacht had lopen spoken met steeds naar de wc rennen en uitgebreid braken. Eigen schuld, vond ik, maar ik kreeg de wind van voren van mijn vrouw. Volgens haar had ik ze veel duidelijker moet waarschuwen. Dat hield ze vol, ook toen we in de auto zaten op weg naar Holland. Ik bleef laconiek, totdat ze wees op de omvang van de oudere man, die door zijn overgewicht van al dat braken makkelijk een hartaanval kon krijgen. Zo werd ik toch nog ongerust en reed daarom naar de eerste middelgrote stad om een boekhandel te vinden. Daar las ik in een Franse paddenstoelengids dat de desbetreffende boleet waarschijnlijk *Boletus rhodoxanthus* (Roodnetboleet) moet zijn geweest, een soort die tegenwoordig iets vaker in Nederland wordt gevonden. Bij de aanduiding van de giftigheid schreef de gids: Verdacht, kan tot maagstoornis leiden. Duidelijk. Later op die dag heb ik mijn schoonzuster gebeld en kreeg te horen dat ze allebei nog leefden. Gelukkig maar, want ook al heb ik een hekel aan gulzigheid, daarom hoeft je er nog niet aan dood te gaan!

door Rob Chrispijn

